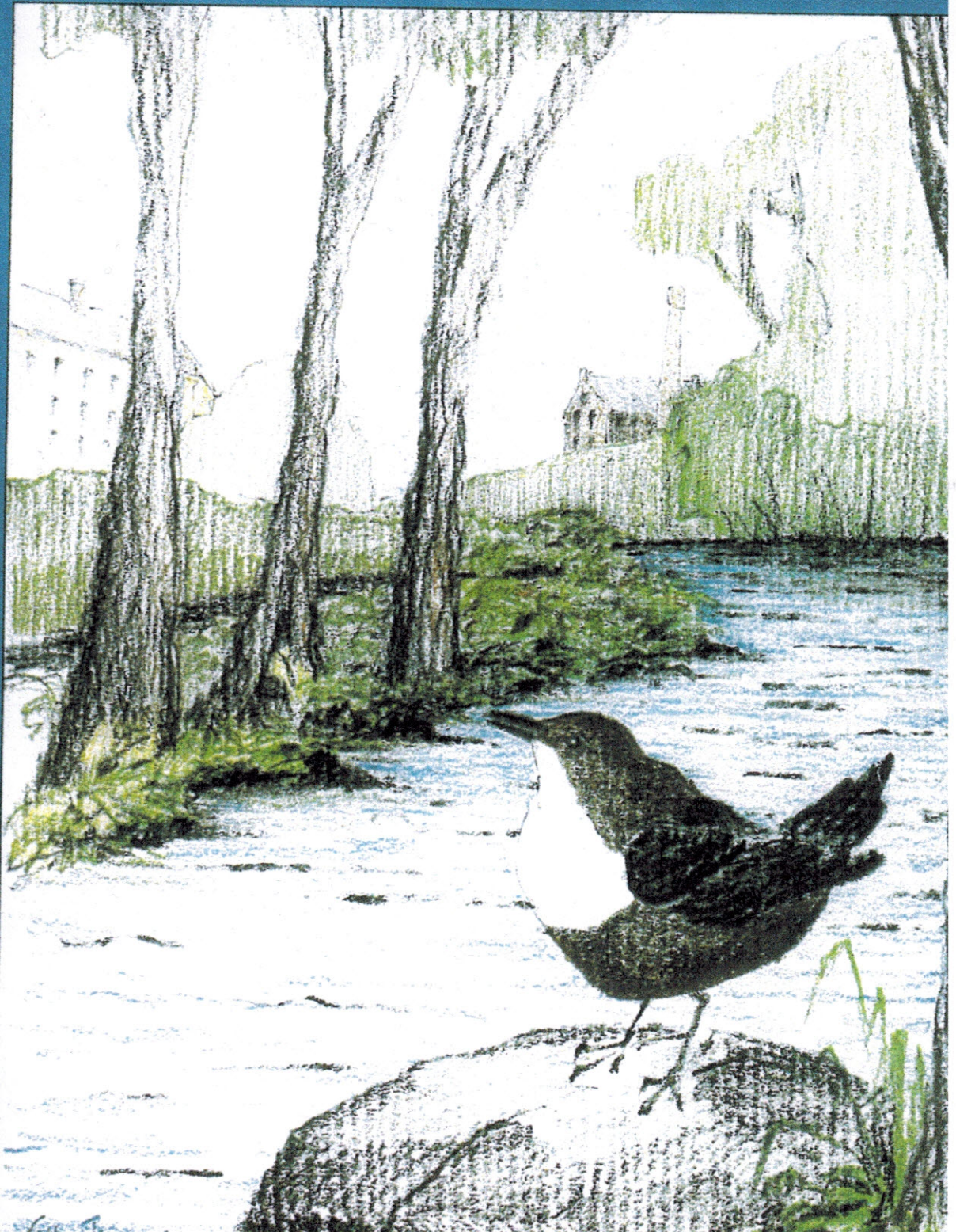

Oslo kommune
Friluftsetaten

Fuglelivet langs Akerselva

Naturopplevelser langs Akerselva

Akerselva renner fra Maridalsvannet til Bjørvika i Oslofjorden. På den 10 kilometer lange strekningen renner elva gjennom natur, industri og bebyggelse. Nord for Nydalen er det rike, frodige løvskoger. Fra Nydalen til Vaterland bru har elva et smalt belte av trær og mange parker. Naturområdene langs elva er blant de største grønne områdene i hovedstaden. Akerselva gir deg dermed fine muligheter for naturopplevelser og friluftsliv midt i Oslo.

Det er funnet 106 fuglearter langs elva. Kanskje kan du hjelpe oss med å finne flere? Det største arts mangfoldet er blant spurvefuglene (58 arter). Fuglene bruker naturen langs elva som hekke-, raste-, nærings- og/eller overvintringsområder. For å bevare og videreutvikle fuglelivet er det viktig å ta vare på variert og naturlig vegetasjon og sikre god vannkvalitet.

Livet i elva

Elva veksler mellom fosser, stryk og rolige bassenger. Den store innsatsen som er gjort for å redusere forurensing og bedre vannkvaliteten har bidratt til høy produksjon av dyr og insekter i vann. Livet i vann gir næring til mange fuglearter. Tilhold av laksand og fossefall forteller oss at vannkvaliteten i elva er bra.

Hekkefugler

For å verne om fuglelivet er det viktig å bevare hekkeplassene. Fuglene hekker på bakken, i trær og busker eller i bygninger langs elva. I tillegg til en egnet hekkeplass må fuglene ha tilgang på mat og skjul for egg og unger. I hekketida (1. april til 31. juli) finnes det mange fuglearter langs elva. Antallet individer av hver art er imidlertid lavt fordi hvert hekkende par forsvarer sitt hekkeområde.

Av hakkespettene er fem av de åtte norske artene sett ved Akerselva. Store ospetrær kan romme hakkespetteir. Etter flaggspett kan f.eks. meiser eller flusenappere overta reirhullene. Spurvefuglene får mange unger, spiser variert føde og har stor tilpasningsevne. De er svært forskjellige i utseende og levesett. Tenk bare på den 5 gram lette fuglekongen og den godt over 1000 gram tunge raven – de er begge spurvefugler.

Variert
fugleliv

Nydalsbrua

Treschows bru

Ande-
under

Vannerbrua

Indheimsvaien

Ande- og
måkefugler

Vintererla er en karakterart for Oslo og Akershus. Det betyr at arten har sin hovedutbredelse i disse fylkene. Ved Akerselva kan du se fuglen i hekkesesongen.

(Illustrasjon: Anne Berit Ringen)

Vinterfuglene

Om vinteren finnes det færre arter enn ellers i året langs Akerselva. Likevel er antallet individer av hver art høyere enn om sommeren. Elva er et av Oslos viktigste områder for overvintrende ender. Stokkanda dominerer selvfølgelig, men også brunnakke og krikkand bruker åpne råker i vassdraget. Ansamlinger av ender og byduer tiltrekker seg ofte rovfugler som f.eks. hønehauk eller spurvehauk.

Vår- og høsttrekket

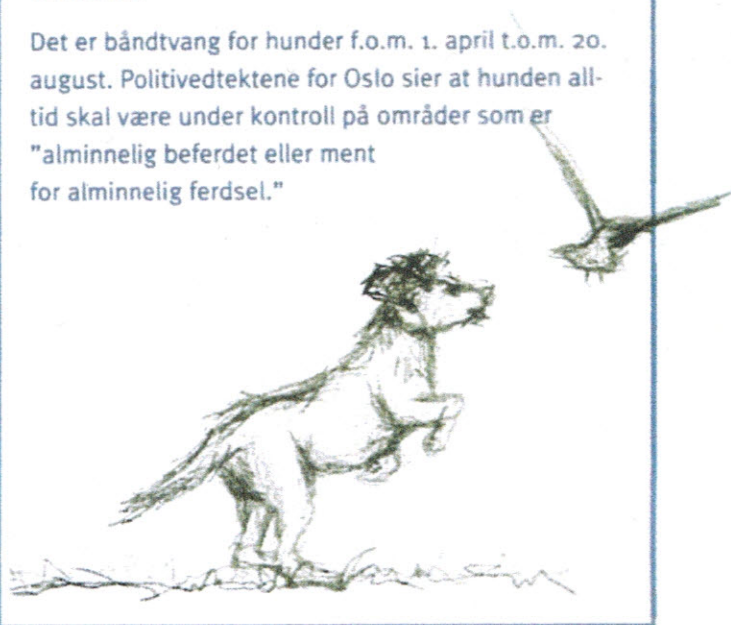
Om våren og høsten raster fugler som vanligvis ikke finnes langs Akerselva ellers i året. Av vaderne kan f.eks. rugde og enkeltbekkasin ha tilhold i kortere tid for å søke næring på vei til hekkeplassene i markas barskoger. Både trua arter (f.eks. vandrefalk og dvergspett) og sjeldne gjester (f.eks. mandarinand og isfugl) kan bruke elva under trekket eller sporadisk gjennom året.

Fuglelivet er en viktig del av det biologiske mangfoldet langs Akerselva. Friluftsetaten har ansvaret for forvaltning og skjøtsel av naturområdene langs elva. En viktig oppgave for etaten er å bevare og videreutvikle det biologiske mangfoldet i Oslo.

Miljøforeningen Akerselvas Venner er en frivillig organisasjon som arbeider for å bevare og videreutvikle et variert, levende og naturlig miljø for mennesker, flora og fauna i elva og området rundt den, samt stimulere folks interesse for Akerselva.

Husk!

Det er båndtvang for hunder f.o.m. 1. april t.o.m. 20. august. Politivedtektene for Oslo sier at hunden alltid skal være under kontroll på områder som er "alminnelig beferdet eller ment for alminnelig ferdsel."

Artsliste

Bergirisk
Blåmeis (h)
Bokfink (h)
Brunnakke
Bydue (h)
Dobbeltbekkasin*
Dompap (h)
Dvergdykker
Dvergspett*
Enkeltbekkasin
Fasan
Fiskemåke (h)
Flaggspett (h)
Fossekall (h)
Fuglekonge (h)
Gjerdsmett (h)
Gjøk
Grankorsnebb
Granmeis (h)
Grønlandsmåke
Grønnefink (h)
Grønnsisik
Grønnspekk (h)
Gråfluesnapper (h)
Grågåås
Gråhegre
Gråmåke (h)
Gråsisik
Gråspett*
Gråspurv (h)
Gråtrost (h)
Gulsanger (h)
Gulspurv (h)
Hagesanger (h)
Hettmåke
Høsehauk*
Isfugl
Jernspurv (h)

Kaie
Kanadagås
Kattugle
Kjernebiter
Kjøttmeis (h)
Kornkråke
Krikkand
Kråke (h)
Kvinand
Laksand (h)
Lappfiskeand*
Linerle (h)
Løvmeis (h)
Løvsanger (h)
Låvesvale (h)
Makrellterne
Mandarinand
Munk (h)
Møller (h)
Måltrost (h)
Nøttekråke
Nøtteskrike
Pilfink (h)
Polarmåke
Polarsisik
Ravn
Ringdue (h)
Rugde
Rødstjert
Rødstrupe (h)
Rødvingetrost (h)
Sangsvane*
Sandvale
Sanglerke
Sidensvans
Sildemåke
Sivhøne
Sivspurv

Skjeand*
Skjære (h)
Skogdue*
Snadderand
Sothøne
Spettmeis (h)
Spurvehauk (h)
Steinskvett
Stillits(h)
Stjertand*
Stjertmeis
Stokkand (h)
Strandsnipe (h)
Stær (h)
Svartbak
Svarthvit fluesnapper (h)
Svartmeis (h)
Svartspett
Svarttrost (h)
Taksvale (h)
Toppand
Toppmeis
Tornsanger
Tornskate
Trekryper (h)
Tyrkerdue
Tårnseiler (h)
Vandrefalk*
Vintererle (h)
Vipe

h = hekkefugl/sannsynlig hekkefugl

* Oppført på Nasjonal rødliste for truede arter i Norge (Direktoratet for naturforvaltning 1999).

Folderen bygger på fagrapporten "Fuglelivet langs Akerselva."

Folderen er finansiert med støtte fra Oslo Elveforum, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel og Friluftsetaten.

Friluftsetaten

Pb. 4695, Nydalen
0405 Oslo
Tlf: 23 22 70 00

www.friluftsetaten.oslo.kommune.no

Miljøforeningen Akerselvas Venner

Pb. 4492 Nydalen
0403 Oslo

www.osloelveforum.org